

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugsėjo 2 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Gedimino Sagačio ir Donato Šerno, susipažinusi su 2021 m. rugpjūčio 25 d. paduotu atsakovų V. R. Č. ir N. Č. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. gegužės 25 d. nutarties peržiūrėjimo, prašymu sustabdyti skundžiamų procesinių sprendimų vykdymą ir prašymu atleisti nuo dalies žyminio mokesčio sumokėjimo arba atidėti sumokėjimą,

nustatė:

Atsakovai V. R. Č. ir N. Č. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. gegužės 25 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovo AB SEBbanko ieškinį atsakovams V. R. Č. ir N. Č. dėl skolos priteisimo, trečiasis asmuo nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų UAB „Statybų žiedas“, ir atsakovų V. R. Č. ir N. Č. priešieškinį ieškovui AB SEB bankui dėl atleidimo nuo civilinės atsakomybės, trečiasis asmuo nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų UAB „Statybų žiedas“, peržiūrėjimo. Skundžiama nutartimi paliktas nepakeistas Kauno apygardos teismo 2020 m. spalio 6 d. sprendimas, kuriuo ieškinyje buvo patenkintas, priešieškinis atmetas, ieškovui solidariai iš atsakovų priteista 100 000 Eur skolos, 5 (penkių) procentų dydžio metinės palūkanos už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, paskirstytos bylinėjimosi išlaidos. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad teismai pažeidė Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CK) 6.82 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą teisės normą, kuri suteikia teisę laiduotojui pareikšti kreditoriui visus atskirtumus, kuriuos galėtų reikšti skolininkas. Teismai, atsakovų vertinimu, nepagrįstai susiaurino ginčą vien iki laidavimo sutarties įvykdymo natūra, nagrinėję jį išimtinai laidavimo teisių santykių apimtyje. Nepagrįstai neįvertintos sutartinės prievolės neįvykdymą nulėmusios priežastys, ieškovo veiksmai. Atsakovai įrodinėjo, kad ieškovas nesutikdamas leisti pagerinti įkeistą turą iki jo išvaržymo, tokiu būdu padidinant prievolės užtikrinimui hipoteka įkeisto turto vertę, prisidėjo prie savo patirtų nuostolių padidėjimo, neslėmė priemonių nuostoliams sumažinti. Kasaciniame skunde taip pat nurodoma, kad kreditavimo sutartis, kurios pagrindu liko negrąžinta skolos dalis, buvo ieškovo nutraukta. Atsižvelgiant į CK 6.221 straipsnio 1, 2 dalių nuostatasose įtvirtintą teisinį reguliavimą, atsakovų vertinimu, nutraukus kreditavimo sutartį, negrąžinta skolos dalis ir sutartinės netesybos yra laikytinos kreditoriaus (ieškovo) nuostoliais. Taigi, kaip nurodo atsakovai, skolininko (UAB „Statybų žiedas“) atžvilgiu egzistavo ne reikalavimas įvykdyti prievolę natūra, o reikalavimas atlyginti dėl sutarties neįvykdymo atsiradusius nuostolius. Atsakovai mano, kad pagrįstai rėmėsi CK 6.82 ir 6.259 straipsniais, pareikšdami reikalavimą atleisti juos nuo sutartinės civilinės atsakomybės. Taip pat atsakovai nurodo, kad teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-150-469/2017).

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismai netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėjami prašymai stabdyti skundžiamų procesinių sprendimų vykdymą bei atleisti atsakovus nuo dalies žyminio mokesčio sumokėjimo ar atidėti sumokėjimą.

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti V. R. Č. (a. k. (duomenys neskelbtini) 500 (penkis šimtus) Eur žyminio mokesčio, sumokėto už kasacinį skundą 2021 m. rugpjūčio 24 d. per UAB „Perlas Finance“ terminalą.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas